

[Transcript] Vinohradská 12 / Rhodos v plamenech

Tady je Matěj Skalický a tohle je Vinohradská 12.
Jichředské ostrova rodo z už několik dní sužují požáry.
Situace na ostrovie je podle českého ministerstva zahraničí vážná, ale stabilizovaná.
Čalkého podle udají z družice schořilo už víc než 13.000 hektarů.
To je skoro desetina rozlohy ostrova.
Ostrof je to je velká ekologická katastrofa.
Ten zasažený jich to těž patřil k nejzelenějším částem rodosů.
Rodos v plmenech a nejen on, taky korfu a hořilo i uaten a na dalších místech.
Jak velké škody požáry způsobují, jak velká rána je to promístní
a neměl by se řecko připravit, že čím víc bude v létě vedro.
Tím častěj mohou vznikat i požáry.
Řešíme to se Sonyou Dorniakovou stamu naší spolupracovnicí v řecku.
Dnes je z tředa 26. července.
Dobrý den, vítejte ve Vinohradské 12 a zdravíme vás do řecka.
Jakou za pozvání, velice ráda.
Pojdme zchrnout nějaké aktuální dění na řeckém ostrovie Rodos,
který zachvátili plamene, jaké jsou ty nové, správy,
jaké oblasti požár zasáhl a zde se stále,
ta ohniska třeba rozšiřují po tom ostrovie.
Na ostrovie Rodos je ten problém velký už týden.
Stále se tam obnovuje ten požár na různých místech,
protože jak uvadí Hasiči, tam strašně fouka
a je přesto, že už řadu dní letadla a vrtujníky Hasií ten oheň,
je tam problém a řečtí Hasiči se obávají,
že se jim ani v příští dnech ten požár nepodaří uhasit právě,
protože se to nepodařilo uhasit v tom počátku.
A to byla podle všechny chyba,
stěřují si na tojí obyvatelé Rodos.
No a jakými prostředky Hasiči
proti šíření toho požáru, bojují, co všechno je
akci mají dostatek techniky, mají dostatek lidských sil,
kolik lidí je v terénu?
Tam je přes 200 Hasičů už týden.
Přišla tam řeckým Hasičům na pomoci pomoci z Evropy,
ze Slovenska, z Rumunska.
Vlastně Hasiči tam mají všechny možné prostředky,
když jsou tam desítky letadel, na příklad i z Itálie,
z Francie, vrtujníky, z Chorvatska, z Izraele,
ale zdá se, že to prostě nestačí, protože ten požár
už je tak rozsáhlí, že se jim ho nedaří Hasič právě,
protože se to nepodařilo ze začátku,
a právě protože tam stršní fouka.
Tože nějaké prudké nárazové větry?
Prudké nárazové větry, které mění směr

a fouka hlavně ze severu na západ.
Takže proto se to šíří směrem na to jiho východní pobřeží.
Ta evakuace tam proběhla právě proto preventivně,
jak uvedli úřady.
A nakonec všichni jsou rádi,
že se nikomu nic nestalo, že se nikdo nezranil,
a že tedy jsou zaznamenány jenom materiální škody.
Vy jste změnila tu evakuaci,
jenom tedy turistů, narodostů, z jihovýchodů,
toho ostrova, kde ty požáry jsou nejničivější.
To byla příj největší akcí svého druhu v řecku,
takže chápu tu správně,
že nepamatujete, vy, která desítky let tam žije něco podobného.
Byla to akce, kterou řecku vlastně nikdy nezažilo.
Já zatím v 30 let, co tady jsem to opravdu nezažila.
Naprawdę je, že ten systém preventivní evakuace
stávající vláda aplikuje vlastně druhým rokem,
protože se obáva, aby se neopakovalo to,
co se stalo před pěti lety.
A to, že uaten v obcimatí
uhořilo přes 100 lidí právě,
protože včas nebyli evakuováni.
Řecké úřady už dva nebo tři roky používají
takovéto nouzové číslo Evropské 112,
prostřední svým tohoto číslo posílali všem
v oblasti semesky, aby odešli se,
že nebezpečí požáru a tak dále.
Nakonec ve výsledku ukázalo,
že síťce to byl problém pro všechny ty turisti,
protože museli rychle opustit
svojím lístám, mnohdy bez dokladu.
Ale nakonec se ukázalo, že to bylo asi dobře,
protože některé ty vesnice potom
těm plamenům se neubránili
a ten požár zasahl kraj těch vesnice,
kterých před tím ty turisti odešli.
Přestože by se to dalo i kritizovat,
že to vlastně narušilo těm turistům
ale myslím si, že to bylo ne.
Na víc, já bych řekla, že tam velkou roli
krovně těch řeckých úřadů
velice kladnou roli se hráli právě obyvatelé ostrva
rodošu a dobrovolníci,
kteří pomáhají i hasid v ten požár.

Kdy dobrovolníci pomohli,
zorganizovali to i s těmi obyvateli,
tak aby pomohli úřadům
a vlastně pomohli i těm turistům,
aby se dostali dobezpečí buď severněji
a nebo ještě děžněji.
Abo tam tady my jsme se hnali auta,
který nás dovezli jsem dobrovolníci.
Mítí to zárejskéle.
My prostě bez jejich pomoci,
bez násazení tady,
ať už je to lidí z vesnit
a nebo prostě personalu
zavratí, bychom to učesla
a dalé mnohem můžeme i naše děti.
Zaplat mám, že teřeci jsou takové,
jaký jsou,
že jsou slušení nechtělení korunu
a chtěli pomoci.
Ta evakuace byla vlastně zorganizovaná
i z pomocí povřižní stráže,
která zase požádala soupromníky,
takže ty turisti odvážili
nejen povřižní stráže,
ale také lidé,
tady jí má i nějaké lodky na počule.
Kvůli lidé,
které byli lidé počí,
a jsou dnes,
a byli lidé,
a to jsou dnes,
a to bylo mít.
V této výzde,
výzde,
výzde,
výzde,
výzde.
Výzde, výzde,
výzde výzde výzde
výzde na výzde,
které byli lidé,
a byli lidé.
A díky tomu jsem myslím si,
že se to podařilo celkem rychle

zvládnout, protože je těch,
kterých stov té odlasti bylo
podle oficiálních údajů kolem 20 tisíc.
Mezi tím, co dál hoří rodost,
tak přicházejí správy o tom,
že plameny se objevili
kterých ostrovech i napevněně
o jakých oblastech
se bavíme a jak vážná
je situace tam.
Požáry jsou na dením pořádku
teď v létě Bohužel,
deněj ich propukne kolem 60.
Někde 80, ale
většina z nich se podaří uhasit
okamžitě a ten největší problém
je v těchto dnech
i na ostrově Evie,
což je druhý největší ostrov
v řecku.
V Loni velká část
lesa lehla plamenem.
Teď je tam hoří
v oblasti Karystos
a dokonce i tam byly evakuovány
vesnice, ale tam se zdá,
že se ta situace dostává
pod kontrolu,
ale spodně takové informace máme
zveřejněné na televizi Ert.
Na řeckém ostrově Evie
východně od A.T.N. Havarovalo
přihášení požáru jedno z nasazených letadel.
Premier Kery.
Ostroj Kanada Air
na palubě byly dva lidé.
Ani jeden z dvou pilotů než těstí neprzežil.
Na místo vyslaní za tým našem.
Dalším problémem je ostrov
Korfu, Kerkira,
známa turistická destinace,
ale i odtud máme dobré
zprávy, že se to
částečně hasičům podaří dostávat

pod kontrolu.
Když jsem změnil tu pevninu, tak oblast
kolem A.T.N. tam hoří taky?
V oblasti kolem A.T.N. hořilo minulé
tam už je to pod kontrolou,
ale ještě začalo hořet
na severu Peloponézu
blízkou u města Ejo.
Ale i tam se zdá,
že se to, jak si dostává
pod kontrolu,
že to tam, jak si se uklidňuje,
ono, jak uvádějí i hasiči,
pomáha to,
že v těchto oblastech
nefouká ten silný vítr,
když to na tom ostrově rodoz, tam právě
ten výtet všechno komplikuje.
A byste taky říkala,
že ty požáry jsou na dením pořádku v létě,
v řecku, že to není nic výmenčného.
Já jsem se v Českých médiích setkal
s názodem, že ke vzniku těch rosáhlých
požáruzejmena na rodozu přispělo,
to, že v těch posledních letech
se dařilo úspěšně hasit
sebe menší požáry v řecku,
že se tak jako nahromadilo víc mrtvého
dřeva biomasy v těch oblastech
zaznivají podobné hlasy i v řecku.
V řecku na toto téma jsem
nečetláni neslyšela
nějaké komentáře
nebo názory expertů
nemůžu to potvrdit.
To, o čem se tady hodně hovorí,
je, že
zásahy hasičů
nepřicházejí v čas,
že prostě ty úřady,
které to mají organizovat,
a to je třeba civilní ochrana
ve spolupráci s různými ministerství
a místní zprávou,

v čas, protože
podle řeckých hasičů
zazniru to tady
hodně krát v řeckých médií
když se ten požár neugasí
rychle
do několika hodin,
tak potom je velký problém
a většinou se to rozšiřuje dál,
protože země vyschla,
lesy jsou vysušené
a zvláště letos, kdy tady
už je opravdu třetí
vlna vedra, a ty teploty
se pohybují kolem
40°C, téměř všude,
tak to je problém. Ten požár se pak šíří
stačí zapálená cigareta,
když někdo odhodí a nebo
divoká zkládkat, jak se stalo narodos.
V minulých letech byly velké požáry
katastrofální požáry
v řecku 2007-2018.
Dá se už teď hodnotit,
jak srovnatelné
nebo nesrovnatelné,
jak katastrofální nebo méně
katastrofální jsou ty letošní požáry.
Tak já ošovně růvám,
že těmi to požáry
v tomto obrubi skončí
požáry, ale bohužel jsme
jako na začátku
kdy obvykl začíná hořet
v kombinaci s tím zedrem.
Zatím to vypadá, takže
ty škody jsou mnohé menší.
Je to lepší.
Vraťme se k té evakuaci
a k té turistické sezóně.
Totiž pro řek jako takové
a zvláš pro řeky z Rodosu
je turizmus stěžení.
Ta turistická sezona je teď narušená,

tak jaké dopady
to pro něm může mít?
Právě je to velký problém.
Pro jižní Rodos je to velký problém,
když je části, kde
požáry je, tak tam byla
vyhlášen výmečný stav.
Tý hotely sice nezhořeli
v té oblasti ani ty pensiony,
ale kolem nich je
spálená zem,
spálený porost,
v některých oblastech i spálený les,
takže tě, co
majítele tě hotelů
a nebo pracují v turistickém ruchu,
tak mají problém, je to vidět.
Vláda se snaží zmírnit
nebo ten negativní dopad
těch požáru
dokonce ministrině turizmu
Olga Kefaloyány
nedávno prohlásila,
že turisté se po
nějaké době, i na ten
jižní Rodos mohou vrátit,
ale lidé obyvatelé
Rodosu jsou skeptičtí,
přestože je tady takový paradox.
Požáry jsou výho východní
části Rodosu, ale
severní část turisticky
prsto normálně.
Slyšela jsem i názor v řečiich
médiích ze strany
hoteliérů,
jste požárem poničené
oblasti Rodosu,
že do čtrnácti dnů to tam upraví
a že se tam budou moci
turisté zase vrátit, takže uvidíme.
Jak té paradoxní situaci
dodáme ještě obrázek
z České republiky točíš, tady se

řešilo, zdá se brol
turisti nepoušlou, evakuvační
a v pondělí
přiletěl zpátky do Česká
800 turistů a narodost
jich odletilo tisíc, to znamená o 200
víc než kolik se jich
z Rodosu vrátilo, takže
to dokládá patrně ta vaše slova
o tom, že ne všude hoří
ne všude je ta situace
na tolik špatná, aby tam
ty turisté nemohli být.
Tak či onak pro řecky
zte říkala, že ta situace je
špatná jak moc, to zasáhne
peněženky jejich ekonomiku
a bavíme se teď o době, kdy
za covidu měli útrům
situace se začala vrace teď do normalu
těch turistů tam přišdilo letos
nebývalé množství a teď tohle.
A teď tohle, ale ono to zase
není tak velká katastrofa, jak se
zatím ukazuje, že ty požáry
jsou na omezené části
třeba toho Rodosu, na tom
korfu, kde
hořelo nebo ještě možná
někde hoří, je tamto byla
my malá oblast
a myslím si, že to
není jak velký problém
pro ten turistický ruch, nohem větší problém
bylo to období pandemie
pro řecko bylo vlastně rekordní
rok, rok 2019
kdy
tady zaznamenali
obrovský počet turistů
a očekávalo se, že po pandemii
se to bude ještě zlepšovat
turistický ruch je vlastně
vylížem řecké

vláda na to dost
sází, ale
ukazuje se, že to
není pilulka pro ekonomiku
pro každý případ, protože
pandemii je velice drasticky
zasáhla do
toho turistického ruchu
opravdu ti, co pracovali nebo
ti, co nějak fungují
v tom turistickém ruchu tak měli velký problém
a myslili si, že
loni a letos
vyrovnají ty stráty
ale letos se ukázalo, že
je tady problém v tom, že
řecko je velice drahé
ve srovnání například z tureckém
nebo z Albánie a že těch turistů
jsem už zkrátka moc nejezdí
jezdí si se zakrásami
řecko zanoře mě
přitahuje turisti, ale
ty služby a nebo hlavně ty ceny
řadu turistů ze zahraničí
letos odradilo a není tady toli
jak se očekávalo.
No a viní z toho řeckové
třeba právě
vládnou cínovou demokracií
preměra, které jako se měcok
taky se nebo kogo z toho viní.
Tí lidé, kteří nepracují
v turistickém ruchu,
viní samotné podnikatele
v turistickém ruchu, protože
zdražili pobity
tí, co pracují v turistickém ruchu
říkají, že nemají jinou možnost.
Ale pravda je, že všichni lidé
tady řeckové si stěžují na vláru, protože
není schopna, například,
zlevnit potraviny,
že benzín je drahy, protože

se platí velká daň
státu.
Samozřejmě řekové si stěžují
na svoji vládu, protože si jí
znovu nedávno zvolili,
že vlastně
tu ekonomiku tak jak
slibovala, že ji nedostáva
tam nějaký slibyla, a že těch
problémů se tady hromadí stále
víc.
A všichni kritizují vládu za to,
že nedokázala
nezajistí situaci,
že by v časně
hasili například i ty požáry.
Pojďme ještě se dostat
k jedné důležité věci,
kterou bych hrozně nedat opomenul, a totiž
to spojení
vrcholící třetí vlny,
vedra s právi s těmi požáry,
totiž ta extrémní letní horka, která
v řecku máte,
a ty lesní požáry, které
jsou tam tedy na každoročním
programu letním,
tak to všechno pravděpodobně
koliklimatické změně bude
čím dalšiasťjší,
bude to rutini až.
Tak má řecká vláda, ta znovu
zvolená nějaké plány,
jak se na podobné situace
třeba připravit do budoucna.
Zatím jsem zaregistrovala jenom
kritiku opozice, která právě
požaduje, aby vláda vytvořila
plán do budoucna, který bude
studovat ty klimatické
globalní změny
v právě vsovislosti s tím horkem.
Ale
já bych se ještě vrátila k tomu

tématu vedro, požáry.
Ono řecko
tady ty vlny horka zažívá už
od těch osundesátých let.
Řekla bych, že jsme tady
na ta vedra zvyklí, protože
když v roce 1987
zahinulo
spousta lidí právě kvůli vedru,
tak se všichni vyzbrojili
klimatizací. Takže
řekové jsou na ta vedra zvyklí,
protože se nestává
ani leto se nestal, že by někdo
zahinul kvůli vedru.
Ale teď je vidět,
že taková vedra trvají déle
a že ty teploty
delší dobu
jsou extrémní.
Tento týden až 45°C
o víkendu
a no až 47°C
na jižním peloponezu.
Tak to už jsou ty extrémy
v noci, je ta teplota neklesá pod 30°C
takže to už se pak nedá
spohat bez klimatizace.
A padl jenom ten kontext, teď ještě tevé
rejné debaty, řekové
jsou si vědomy toho,
že tyhle ty potíže
velká vedra,
dlouhá vedra, s tím spojené požáry,
které se kvůli tomu průčím
nárazovým větrům hůřhasí,
kterou změnou s těmi extrémními výkyvy
počasí a globálním oteplováním
a že se na to prostě musí nějakým
způsobem připravit.
Řekl bych, že ano, že většina
lidí, kteří trošku té věci rozumí
poslouchají právě,
naslouchají tím expertům,

[Transcript] Vinohradská 12 / Rhodos v plamenech

ano vědí, že je tady
problém a globální oteplování
a většina řeků by chtěla
po vládě, aby nějak vytvořila
dlouhodobí program,
dlouhodobí nějaký plán
tak s těmi to extrémními
fenomény přírodními bojovat
i do budoucna, protože
by chtěli mít v řecku
přírodu i pro své děti
nebo pro své vlouky.
Tak já mám odkrát děku,
že jsme to společně mohli probrat.
Já taky děkuju, mějte se hezky.
Tohle už je všechno z Vinohradské 12
z pravodejského podkástu Českého rozhlasu.
Dnes se Sonyou Dorniákovou
Stamu, naši spolupracovnící
v řecku, řešili jsme
aktuální požáry narodosu
a na dalších místech, jak moc
zničí přírodu, jak silně
ovlivní život na řeckých ostrovech.
Další naše epizody najdete na webu
irozhlas.cz
a jsme i v jakékoli jiné
podkástové aplikaci
a psát nám můžete na mail
Vinohradská 12 zavináč
rozhlas.cz
www.vinohradského.com